

Stoletnica iz Plavškega Rovta

Nežo Pelko, rojeno Gasar, sem spoznala v jeseniški bolnišnici leta 2001, ko sva po operaciji ležali na intenzivni negi kirurškega oddelka. Medicinska sestra me je opozorila, da poleg mene leži pacientka, ki naj bi še v tistem letu dopolnila sto let. Kljub visoki starosti pa je bila gospa Neža dobra sogovornica. Povedala mi je marsikaj o svojem življenju, tudi to, da je Zakošičeva iz Plavškega Rovta.

Kmetija pri Zakošiču ni bila last njenih staršev. Lastnik je bil sodnik Keršič iz Ljubljane, oni pa so na kmetiji živeli kot prežitkarji. Bili so velika družina s petimi sinovi in šestimi hčerami, ki je lahko preživela le s trdim delom. Nežini bratje in sestre so bili Peter, Polda, Martin, Janez in Francelj ter Liza, Micka, Francka, Tončka in Fani. Peter je imel sina in hčer, Polda sina in tri hčere, Martin štiri sinove in hčer, Janez dva sina in šest hčera ter Francelj pet sinov in hči. Liza ni imela otrok. Micka je imela štiri sinove in hči, Francka hčerko, Tončka sina in hči ter Fani sina in dve hčerki.

Ko je bilo Neži sedemnajst let, je odšla od doma služiti na Bled. Tam je spoznala vdovca Pelka - čevljarja iz Kranja in se z njim poročila. Vdovcu, ki je imel sina Pavla iz prvega zakona, je rodila sina Toneta. In prav njegovi hčeri sta prišli na obisk k Neži v bolnico. Nadalje mi je pripovedovala, kako je imel njen mož Pelko v Kranju hišo z velikim vrtom. Ker je bila vajena dela, je na vrtu pridelala veliko zelenjave. Povrtnino je z vozičkom vozila na kranjski trg in tako omogočala družini boljše preživetje.

Povedala mi je tudi, da je do takrat, ko sva se spoznali v bolnišnici, samostojno živela v hiši pokojnega moža. Občasno ji je pomagala znanka, ki ji je postorila to in ono. Tudi po operaciji naj bi ji pomagala, tako da ji ni bilo treba v dom oskrbovancev. Neža se mi je kljub svoji visoki starosti, zdela še zelo vitalna in samozavestna. Najini poti sta se ločili septembra 2001, 27. decembra istega leta pa je Neža praznovala svojo stoletnico. Pomladi naslednjega leta pa sem v Gorenjskem glasu prebrala njeno osmrtnico.

Tako se je končala stoletna življenjska pot delavne in inteligentne žene, ki se je rodila pod planino Rožco. Zakošičeva hiša je bila požgana med drugo svetovno vojno. Gasarjevi so se razšli po svetu. Nekaj podatkov o družini Gasar mi je posredovala Nežina nečakinja Ivanka Rebselj s Hrušice, zakar sem ji zelo hvaležna. Želela sem si ogledati kraj in hišo, v kateri se je rodila in kot otrok živela gospa Neža. Želja se mi je uresničila, ko me je mož popeljal tja. Našla sva ostanke temeljev hiše, prerasle z mahom.